

stensen) fremsatte, skal jeg tillade mig at sige nogle Ord. Jeg skal først omtale det finansielle Spørgsmaal. Med Hensyn til dette maa man huske paa, at Færøerne indtager aldeles ikke den samme Stilling som et Amt hernede. Der er for det første forskellige Indtægter, der flyder ind i Statskassen hernede, som paa Færøerne netop gaar ind i Lagtingets Kasse, f. Eks. er der en Afgift af Hvalfangst, som gaar ind i Lagtingets Kasse, og som absolut er en Statsindtægt. En Del af Arveafgiften gaar ind i Lagtingets Kasse — ogsaa en afgjort Statsindtægt efter almindelige Begreber. Naar det ærede Medlem siger, at Færøerne har givet et meget stort Underskud, maa man huske paa de historiske Forhold. Færøerne har indtil 1880 givet et positivt Overskud til den danske Statskasse. Færøerne hørte jo oprindeligt — efter at de i et Par Aarhundreder havde været en selvstændig fri Stat, eller hvad man vil kalde det — sammen med Norge, og i 1380 kom Norge til at staa sammen med Danmark. I 1814 skiltes Norge fra Danmark, men Færøerne blev staaende sammen med Danmark. Naar det ærede Medlem fra Ringkøbing siger, at Grunden dertil var, at man ikke i Norge eller Sverige vilde have disse Landsdele, fordi de gav Underskud, saa tror jeg, det er i absolut Strid med de faktiske Forhold. Forholdet var det, at Færøerne var et Len under Danmark, og Regeringen eller Staten havde Handelsmonopol paa Øerne. Dette solgte de for en bestemt Sum til et Kompagni eller Selskab, hjemmehørende i København. Staten fik denne Afgift for Handelsrettighederne ind i sin Kasse og havde slet ingen Udgifter, saa jeg tror, det er forkert, naar det ærede Medlem siger, at der var Underskud paa Regnskaberne i 1814. Regnskaberne fra omkring 1880 — jeg kender ikke det nøjagtige Tal — viser ganske vist et Underskud, naar man ser paa selve Statsregnskaberne, men man maa, som sagt, for det første huske, at før 1880 har der været en positiv Indtægt, og desuden er det en almindelig kendt Regel, at naar man vil have, at et Aktiv, som ligger lidt afsides og er lidt daarligt stillet fra Naturens Haand, i Fremtiden skal give et Overskud, maa man ofre en vis Sum for at udnytte de forskellige Muligheder, som findes, inden der kan begynde at blive Overskud, og det er ikke sikkert, at ikke de danske Regeringer selv er Skyld i, at der ikke er blevet større Indtægter, thi der har været og er store Muligheder derfor. F. Eks.

har der været store Muligheder med Hensyn til Hvalfangst, og norske Selskaber er stukket af med Millioner og maaske atter Millioner af Kroner, som de har taget ved de færøske Kyster. Der er ikke gaaet noget ind hverken i den danske Statskasse eller i det danske Samfund i snævrere Forstand. Der findes paa Færøerne saadant noget som 30—40 Mill. Tons Kul, som ligger ubenyttede hen. Hvad vilde det ikke betyde, hvis den danske Regering i Øjeblikket havde Kuldrift paa Øerne og kunde udnytte disse Kul, som er forholdsvis gode? Man har ved Forsøg konstateret, at 3 Tønder færøske Kul svarer til 2 Tønder engelske Kul. Jeg er, som sagt, overbevist om, at der er mange Muligheder deroppe, og at det delvis maa skyldes de forskellige Regeringer, at man ikke har udnyttet de Muligheder, som findes, saaledes at de baade kunde være kommet Staten, det danske og det færøske Samfund i snævrere Forstand til gode.

Naar man betragter det finansielle Forhold mellem de to Samfund, maa man ikke blot se paa Statsregnskabet, men man maa ogsaa huske, at det danske Samfund i snævrere Forstand har ret betydelig indirekte Fordel af Færøerne. Der tjenes af Forretningsfolk ret store Summer ved den Handel, som foregaar fra Færøerne over København til Spanien og Italien, og ved, at Færøerne faar største Delen af sin Forsyning fra København, uden at man paa den anden Side fra Færøerne kan paavise tilsvarende Indtægter. Naar man saa nævner Udgifterne paa Justitsministeriets Budget — jeg kan ikke i Øjeblikket nøjagtigt sige, hvor store de er, godt 100,000, 150,000 —, maa det erindres, at en stor Del af disse Penge falder paa Inspektionsskibet og Embedsmandslønningerne; det er ikke Penge, der kommer det færøiske Samfund som saadant direkte til gode. Det ærede Medlem fra Ringkøbing siger, at man eventuelt kunde lade visse Statsindtægter, som ellers skulde gaa ind i Statskassen, gaa ind i Færøernes Kasse. Det er netop det, som en hel Del af de frisindede Færinger ønsker. Man ønsker ikke nogen absolut finansiell Adskillelse, men blot at faa nogle Penge i Kassen. Jeg tror, at hele den Sum, Lagtinget raader over, er 50,000 Kr., og hvad kan Lagtinget for 50,000 Kr. foretage af almindelige sociale Foranstaltninger? Ingenting! I Særdeleshed naar man betænker, at største Parten af Pengene fra Statskassen, som findes paa det normale Budget, i hvert Fald hidtil kun